

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmuutokset

Yhtymähallitus 21.08.2024 § 130
261/02.02.00/2024

Valmistelija Hallinto- ja talousjohtaja

Julkisen talouden tilannekuva on heikentynyt ja hallitusohjelmassa päätetty kuuden miljardin euron toimenpidekokonaisuus ei riitä varmistamaan julkisen talouden velkasuhteen vakauttamista vuoteen 2027 mennessä. Maan hallitus on tämän takia päättänyt toimenpidekokonaisuudesta, joka vahvistaa julkista taloutta noin kolmella miljardilla eurolla vuodesta 2025 alkaen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään 100 miljoonalla eurolla. Vähennyksen kohteena ovat toisen asteen ammatillisen perustutkinnon tai korkeamman asteen tutkinnon suorittaneet, ei peruskoulun päättävät tai vailla ammatillista perustutkintoa olevat. Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen vähentää aikuisten mahdollisuuksia lisäkoulutukseen ja alan vaihtamiseen. Myös työnantajien koulutustuki poistetaan.

Ammatillisen koulutuksen toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteena on, että koulutuksen järjestäjät huolehtivat ensisijaisesti oman toiminta-alueensa väestön osaamistarpeista turvaten erityisesti oppivelvollisten ja muiden vailla toisen asteen tutkintoa olevien koulutuspalvelut. Jatkuvaa oppimista suunnataan erityisesti tutkinnon osien suorittamiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa ohjauksella, että koulutuksen järjestäjät kohdistavat opiskelupaikkojen vähennykset erityisesti jo aiemmin toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneille aikuisille järjestettävään ammatti-, erikoisammatti- ja perustutkintokoulutukseen.

Rahoitusjärjestelmää kehitetään kannustamaan laadukkaan ja riittävästi lähiopetusta sisältävän tutkintokoulutuksen järjestämiseen oppivelvollisille ja muille vailla tutkintoa oleville sekä ensisijaisesti tutkintoa pienempien osaamiskokonaisuuksien tarjoamiseen tutkinnon jo suorittaneille osaamistaan täydentäville aikuisille. Rahoitusmallia uudistetaan palkitsemaan nykyistä enemmän opintosuorituksista ja valmistumisesta sekä koulutuksen jälkeisestä työllistymisestä ja jatko-opintoihin siirtymisestä. Uutena kriteerinä rahoituksen määräytymisperusteissa otetaan huomioon opiskelijoiden lähtötaso. Rahoitusmallia yksinkertaistetaan ja sen ohjausvaikutusta parannetaan. Vaikuttavuusrahoituksen mittaristoa kehitetään ja seurantajaksoa ajantasaistetaan. Uuden rahoitusmallin mukaisesti rahoitusta on tarkoitus myöntää vuodesta 2026 lukien.

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjausta ja lupasäätelyä uudistetaan järjestäjäneutraaliteettiä varmistamaan ja ruotsinkielisen ammatillisen koulutuksen erityispiirteet huomioiden. Tässä tarkoituksessa toimeenpannaan vuoden 2026 alusta käynnistyvä toiminnanohjauksen kokeilu, johon valitaan koulutuksen järjestäjiä siten, että ne muodostavat alueellisesti kattavan, tutkintotarjonnaltaan riittävän monipuolisen ja volyymiltaan valtakunnallisesti tarpeeksi suuren kokonaisuuden.

Valtio rahoittaa ammatillista koulutusta vuonna 2025 8200 opiskelijavuotta vähemmän kuin vuonna 2023. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän osuus tästä on yli 100 opiskelijavuotta. Rahoitusleikkaus on suuruudeltaan 1–1,5 miljoonaa euroa.

Kuntayhtymän opiskelijavuosikertymä on viime vuosina ylittänyt rahoitettavien opiskelijavuosien määrän. Vuoden 2025 opiskelijavuosileikkaus tulee lisäämään tarvetta kohdentaa koulutustarjonta niille aloille, joilta opiskelijat työllistyvät alueen elinkeinoelämään. Lisäksi on luotava nykyistä enemmän kumppanuuksia elinkeinoelämän kanssa, jotta näyttöjä voidaan antaa entistä enemmän työelämässä ja vain perustellusta syystä oppilaitoksella.

Asiantuntijana kuullaan hallinto- ja talousjohtaja Paula Paanasen lisäksi Koulutuskeskus JEDUn rehtori Tuija Huovista.

Esittelijä

Kuntayhtymän johtaja Matti Väänänen

Päätösehdotus

Yhtymähallitus merkitsee tiedoksi rahoitusmuutokset

Päätös

Yhtymähallitus merkitsi tiedoksi rahoitusmuutokset.

Asiantuntijoina kuultiin hallinto- ja talousjohtajan lisäksi rehtori Tuija Huovista.